

**Những chuyển biến thế giới đáng ghi:
Báo "Pravda" đẹp tiệm; Đảng Cộng Sản Nga chuyển hướng;
dân chúng Indônêzia xuống đường đòi dân chủ.**

Tôn Thất Thiện

Pravda đi vào im lặng

Trong những tuần qua người Việt chúng ta chú tâm đến Đại hội VIII của Đảng Cộng Sản Việt Nam. Điều này là một việc tự nhiên. Nhưng trong khi đó, trên thế giới xảy ra nhiều chuyển biến quan trọng có thể ảnh hưởng lớn đến tình hình trong xứ, và ta cũng cần để ý đến những chuyển biến này.

Trước hết, trong khi cơ quan chính thức của ĐCSVN, báo *Nhân Dân*, hằng say ca ngợi đường lối của Đảng và quả quyết rằng chủ nghĩa xã hội là hướng đi tất yếu của nhân loại, thì tại nơi phát sinh ra chế độ xã hội chủ nghĩa, cơ quan chính thức của Đảng Cộng Sản Xô Viết, báo *Pravda*, chỉ còn thờ thoi thóp sau khi Liên Bang Xô Viết và ĐCSLX giải thể, nay cũng đi theo hướng tất yếu của lịch sử, là đẹp tiệm luôn. Ngày 30 tháng 7 vừa qua, những độc giả cuối cùng của báo *Pravda* buổi sáng ra cửa không thấy bóng dáng tờ báo đó nữa. Họ là 200.000 độc giả còn lại của tờ báo, so với hơn 11 triệu độc giả của thời trước khi ĐCSLX giải thể.

Tờ *Pravda*, dịch nguyên văn là "Sự Thật", nhưng thật nó ra chỉ là một tờ báo chuyên nói láo từ lúc Lê-nin sáng lập ra nó năm 1912. Nói láo trắng trợn: đó là sứ mạng của nó. Lê-nin -- và đồ đệ của ông ta sau này -- cho rằng khi mình phục vụ quyền lợi của giai cấp vô sản thì mình có quyền nhân danh giai cấp đó tha hồ nói láo! Và ông ta đã áp dụng nguyên tắc này trong tư thế là giám đốc của tờ báo. Theo quy chế, giám đốc đương nhiên của tờ báo là Tổng Bí Thư của ĐCS Liên Xô. Lê-nin là người giám đốc đầu tiên. Sau đó là Stalin, Khrushchev v.v..., và người cuối cùng là Gorbachev. Nó là tiếng nói chính thức của lãnh đạo cộng sản, không những của ĐCS Liên Xô, mà của toàn thể phong trào cộng sản thế giới. Ai là cộng sản muốn biết các lãnh tụ, hay đúng hơn, lãnh tụ phong trào cộng sản thế giới, nghĩ gì, dự tính gì, để nói cho đúng điệu Đảng và tránh "có vấn đề" và bị nghi là "chống Đảng", đều phải đọc nó mỗi ngày để chứng minh là mình là đảng viên hay công dân đi "đúng đường lối", có "tinh thần cách mạng vững", nghĩa là cũng biết nói láo ngon lành như ai.

Là tờ báo của Đảng, tất nhiên *Pravda* không những có sự yểm trợ tài chánh mạnh mẽ của Đảng, mà với số độc giả bảo đảm trên 11 triệu người bắt buộc phải đọc nó mỗi ngày, nó ăn chắc và có phương tiện dồi dào. Nhưng một khi Liên Xô và ĐCSLX đã giải thể thì tất nhiên, không chóng thì chầy, *Pravda* cũng phải giải thể. Với số độc giả chỉ còn 200.000 và mỗi ngày teo dần, vì tờ báo chẳng có tin tức bài vở gì hấp dẫn, lại mang tiếng là chuyên môn nói láo, tất nhiên trong chế độ tự do và cạnh tranh mới của Nga nó không có thể có chỗ đứng. Cho nên không lạ gì, sau 84 năm nói láo để "phục vụ" chủ nghĩa xã hội, nó

cũng phải tiêu vong và đi vào im lặng vì ở Nga không còn chủ nghĩa xã hội cần “phục vụ” nữa.

ĐCS Nga phải đổi dạng

Đều cần ghi là báo *Pravda* là tượng trưng cho chế độ cộng sản/xã hội chủ nghĩa. Với sự biến dạng của nó, chủ nghĩa xã hội coi như đi vào giai đoạn cuối cùng hoàn toàn bị xóa bỏ. Thật vậy, một tuần sau sự dẹp tiệm của báo *Pravda*, tàn dư của ĐCS Nga cũng dẹp tiệm luôn. Tin tức từ Mốtskôva cho biết là sau vụ đảng trưởng Zyuganov bị Yeltsin đánh bại nặng nề trong cuộc tuyển cử tổng thống Nga tháng sáu vừa qua, trong Đảng tổ cáo nhau âm ý về đường lối nào đã đưa đến thất bại, và cãi vả nhau về làm sao có thể lấy lại uy thế cho Đảng.

Cuộc tranh cãi đưa đến kết luận là nếu Đảng tiếp tục đường lối cứng, hay “trong sáng” -- như lãnh đạo hiện tại của ĐCSVN hàng nói, thì không ăn khách ở Nga hiện nay được, và không hy vọng gì lấy lại uy thế cho Đảng. Cho nên Đảng phải đổi dạng, mang lột mới, và chuyển hướng. Và đây là điều các đồng chí trong ĐCSVN cần để ý: ĐCS Nga không những đã đổi dạng, đổi tên, mà còn phải nhập vào một tổ chức gọi là Liên Minh Nhân Dân Yêu Nước, và không đề cập gì đến chủ nghĩa Lê-nin, chủ nghĩa cộng sản, và chủ nghĩa xã hội nữa. Về đường lối, Đảng đã lách về phía hữu, và những cộng sản cứng, kiểu Nguyễn Đức Bình, như Viktor Anpilov, đã bị loại, không có chỗ đứng trong liên minh này. Theo hãng thông tấn Nga “Itar-Tass” mục tiêu của liên minh này là “chôn” những người cộng sản trong một phong trào rộng lớn hơn để che đậy ý thức hệ và ngôn ngữ cộng sản đã làm cho cử tri không bỏ phiếu cho Zyuganov.

Ai biết rõ cộng sản thì thấy ngay cái đuôi cộng sản vẫn còn thông lòng đó tuy nó được che đậy dưới những danh từ có vẻ vô hại: “Liên Minh” che đậy chiến thuật “mặt trận”; “Nhân Dân” che dấu chiến thuật “hai giai đoạn” của lộ trình đi đến chủ nghĩa cộng sản (như “Cộng hòa nhân dân” của ĐCS Trung quốc, và “Dân chủ cộng hòa” của ĐCS Việt Nam); và “Yêu Nước” là danh từ phổ thông của cộng sản để phân biệt họ (tự cho) là yêu nước (“Yêu xã hội chủ nghĩa là yêu nước”....) và người chống cộng sản, hay không cộng sản, mà họ gán cho cái nhãn hiệu “Việt gian” phản quốc. Tuy nhiên, trong tình hình mới ở Nga, như tôi đã có dịp phân tích trong bài bình luận về cuộc tuyển cử tổng thống Nga vừa qua (*Ngày Nay*, số 347, ngày 15/7/1996), dân chúng Nga, dù có bất mãn đến đâu với tổng thống đương quyền, cũng không muốn trở lại chế độ cộng sản nữa. Ngay trong hội nghị thành lập Liên Minh Nhân Dân Yêu Nước, một nhân vật danh tiếng, Stanislas Vokgorukhin, tuyên bố lớn: “Chúng ta không thể trở về quá khứ”.

Trên mặt báo này, tôi đã nhiều lần đề cập đến lập trường vớ vẩn “chủ nghĩa xã hội là xu thế tất yếu của thời đại” của nhóm lãnh đạo ĐCSVN hiện tại, và chứng minh rằng quan điểm đó ngược với thực tại. Tôi đã đưa trường hợp những cuộc tuyển cử ở Đài loan, Bangladesh, Mông cổ, Nga, để chứng minh sự vớ vẩn đó. Nay sự giải thể của hai cái tượng trưng của chế độ cộng sản là báo *Pravda*

và ngay cả Đảng Cộng Sản Nga, tàn dư của Liên Bang Xô Viết Xã Hội Chủ Nghĩa, là hai bằng chứng mới và nặng cân hơn tất cả các bằng chứng có thể có được.

Dân Indônêzia đòi dân chủ: xu thế thời đại

Trở về gần chúng ta hơn, một chuyển biến lớn cần được ghi nhận là sự xuống đường của dân chúng Indônêzia ngày 27/7. Chuyển biến này là một bằng chứng hùng hồn nữa phủ định thuyết chủ nghĩa xã hội là xu thế tất yếu của thời đại. Đồng thời nó cũng phủ định thuyết “dân chúng Á đông chỉ cần phát triển kinh tế, không đòi dân chủ” của những giới cầm quyền độc tài, đứng đầu là giới lãnh đạo Trung quốc và Việt Nam, và phát ngôn viên lừng danh như là ông Lee Kwang Yew.

Các giới chính trị kinh tế thế giới đều công nhận rằng dưới 30 năm trị vì của Tổng thống Suhartô Indônêzia đã phát triển kinh tế rất mạnh, và lợi tức trung bình của người dân Indônêzia tăng rất nhiều. Lợi tức trung bình của họ năm 1960 là 50 đô la, hiện nay trên 1000 đô la, so với 200 đô la của dân Việt Nam. Theo đúng thuyết Lee Kwang Yew thì dân chúng Indônêzia tất phải biết ơn ông Suhartô, hoan hô ông, và yêu cầu tiếp tục cầm quyền độc tài như ông đã làm trong 30 năm qua. Nhưng không! Dân chúng Indônêzia lại âm âm xuống đường đòi dân chủ. Thật là điên khùng! Nhưng đây là một sự điên khùng chung của dân chúng khắp Á đông. Họ chống độc tài, đòi dân chủ, vì họ cho rằng dân chủ tự do là một nhu cầu. Họ đã nói lên ý nguyện của họ trong những vụ biểu tình như Thiên An Môn, Bangladesh. Nay thêm Indônêzia. Cho rằng như thế là họ điên khùng, thì sự điên khùng đó là một điều đáng kính và đáng ủng hộ.

Các ông lãnh đạo hiện tại của ĐCS Việt Nam vẫn hời hợt khi thấy dân chúng tới nay chưa xuống đường. Nhưng đó cũng là tình trạng Indônêzia trong suốt 30 năm trước ngày 27 tháng 7 vừa qua. Rồi đây, sẽ đến lượt Việt Nam. Xu thế của thời đại thực sự là vậy.

Nếu trong hàng ngũ cộng sản có những người sáng suốt và còn biết xử dụng trí tuệ, thì những chuyển biến trên đây phải làm cho họ suy nghĩ, và thay vì cứ ôm lì chủ nghĩa Mác-lê, chuyên chế vô sản, Đảng độc quyền lãnh đạo v.v..., là những mảnh rác cũ rích đáng phải liệng vào giỏ rác lịch sử, họ phải tranh đấu cho một sự chuyển hướng chính trị để tránh cho Việt Nam những ngày 27 tháng 7 kiểu Indônêzia, với cảnh quân đội bắn vào dân, và dân đốt phá dinh thự nhà nước và ngân hàng ngoại quốc vì những dinh thự này là biểu hiệu của một chế độ độc tài mà họ không chấp nhận nữa.

Ottawa

Ngày 10/8/1996

1774 chữ